

در این مورد خاص، کاش به عقب برگردیم...

سیر صعودی جمعیت سالمندی زنگ خطری است که این روزها در کشور به صدا درآمده است. این زنگ هشدار می‌دهد که باید موضوع فرزندآوری در جامعه تحقق یابد.

ایسنا/آذربایجان شرقی سیر صعودی جمعیت سالمندی زنگ خطری است که این روزها در کشور به صدا درآمده است. این زنگ هشدار می‌دهد که باید موضوع فرزندآوری در جامعه تحقق یابد.

جمعیت تابعی از مؤلفه‌هایی چون باروری، مرگ و میر و مهاجرت است. با کنترل مرگ و میر و فرض ثابت بودن مهاجرت، می‌توانیم باروری را مهم‌ترین مؤلفه پویایی جمعیت بدانیم که تأثیر قابل ملاحظه‌ای در رشد جمعیت ایفا می‌کند. در راستای این امر دیدگاه چند خانواده را نسبت به فرزندآوری جویا می‌شویم.

با احسان ۳۵ ساله و فرناوش ۲۹ ساله که ۱۰ سال از زندگی مشترک آنها می‌گذرد حرف می‌زنم، فرناوش می‌گوید: من و همسر من از اول قصد بچه دار شدن نداشتیم یعنی هدف از ازدواج صرفاً فرزندآوری نبود چون معتقدیم خودمان سن کمی داریم کم تجربه بوده و توانایی نگهداری بچه را نداریم.

او می‌افزاید: پدر و مادر شدن سخت است و با داشتن میلو(سگ خانگی) جای هیچ بچه‌ای در زندگی ما خالی نیست او توجه و زمان کمتری برای نگهداری نیاز دارد اما مسئولیت نگهداشتن بچه اینگونه نیست.

با آمدن او نور امید به زندگی ما تابیده است

با مهران ۴۰ ساله و نسیم ۲۷ ساله که یک و نیم سال از عروسی آنها می‌گذرد به گفت‌وگو می‌پردازم، نیلوفر می‌گوید: دوماه است که خداوند هدیه‌ای به نام آیدن برای ما داده که با آمدن او زندگیمان پر از نور و امید شده است.

او می‌افزاید: من و همسر من از اول دوست داشتیم زود بچه دار شویم و معتقدم که تک فرزندی خیلی ناراحت کننده است برای همین تصمیم گرفتیم بعد از این سه فرزند دیگر نیز داشته باشیم.

او از تجربه‌ی لحظه‌ی شیرین بغل گرفتن آیدن می‌گوید: زمانی که در بیمارستان او را بغل کردم با تمام وجودم حس مادری را چشیدم، لحظه‌ی قشنگی است زمانی که تکه‌ای از وجودت را در آغوش بگیری، از زمانی که او به دنیا آمده زندگی جور دیگری شده و شب و روزمان با بازی کردن و بغل کردن او می‌گذرد.

لبخند پدر برای پسر

پدر آیدن می‌گوید: به قدری حس پدر شدن را دوست دارم که با هیچ چیزی قابل قیاس نیست، زمانی که سرکار هستم دلم برای پسر من تنگ می‌شود و عکسی که در تصویر زمینه گوشیم هست را نگاه کرده و ناخودآگاه لبخند می‌زنم.

خانواده ایرانی؛ خانواده مبارک

با خانواده‌ی مبارک یکی از خانواده‌هایی که ثمره‌گره زدن دل‌هایشان به یکدیگر فرزندان‌ی به اسم بنیتا، برکه و برسام است حرف می‌زنم.

مادر این سه فرزند با بیان اینکه من و همسر من هر دو تک فرزند هستیم و از این بابت همیشه افسوس می‌خوریم، می‌گوید: دخترم برکه شش ماه است که به خانواده‌مان اضافه شده، بنیتا ۹ ساله و برسام ۴ سال دارد که به نظرم فاصله‌ی سنی آنها مناسب بوده و با یکدیگر کنار می‌آیند.

او می‌افزاید: هیچ وقت به بنیتا به عنوان فرزند بزرگ نگاه نمی‌کنیم چون او هم بچه بوده و دوست دارد بچگی کند و اینگونه نیست که همه‌ی مسئولیت‌ها را بر گردن او بیندازیم، چون بزرگتر است همیشه سعی می‌کنیم به هر سه به یک اندازه توجه و محبت کنیم.

او ادامه می‌دهد: فاصله‌ی سنی مناسب آنها در نحوه‌ی رفتار آنها با یکدیگر تأثیر گذار است و در منزل میانه‌ی خوبی دارند.

و اما خودم...

من ته‌تغاری یک خانواده هفت نفره هستم که سه خواهر و یک برادر دارم زمانی که بچه بودم پیش هم‌کلاسی‌هایم که همه‌ی آنها تک فرزند بوده و یا تعداد اعضای خانواده آنها کم بودند، دروغ می‌گفتم که من هم به جز خودم یک خواهر دارم چون فکر می‌کردم خانواده پرجمعیت یعنی جاهلیت یا آنها با شنیدن اینکه ما پنج تا خواهر و برادریم مسخره‌ام می‌کنند اما...

اکنون که بزرگ شدم در هر برهه‌ای از زندگی وجود آنها را در کنار خودم حس می‌کنم و دلم به بودن آنها خوش است. وقتی صدای خنده‌های آنها و بچه‌هایشان را در یک روز تعطیل که همه دور هم جمع شده ایم می‌شنوم می‌بینم که چقدر دوست داشتنی است که اوقاتمان با این خنده‌ها گرم شود تا اینکه با تک فرزندی و در نهایت گوشه‌گیری.

معتقدم یک خانواده پرجمعیت ترکیب قشنگی برای زندگی بوده و پایه‌های یک زندگی را مستحکم می‌کند.

مدیر سلامت جمعیت و خانواده دانشگاه علوم پزشکی تبریز در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه فرد با سن ۶۰ سال به بالا را سالمند تلقی می‌کنند، می‌گوید: در تعریف جدید بهداشت جهانی این عدد به ۶۵ رسیده است.

ناصر رهبر با بیان اینکه میانگین عمر آقایان ۷۴ سال و بانوان ۷۶ سال است، می‌افزاید: فرد با کهولت سن هزینه‌هایی اعم از عینک، عصا، دندان مصنوعی و... دارد.

وی ادامه می دهد: اگر می خواهیم از سالمندی بهتری برخوردار باشیم باید از نوجوانی به فکر این دوران بوده و پیشگیری را آغاز کنیم در زمان سالمندی نیز با ورزش، تغذیه و سبک زندگی سالم این دوران به خوبی سپری خواهد شد.

آذربایجان شرقی سومین استان سالمند کشور/ معضلی به نام بی فرزندی

وی آذربایجان شرقی را سومین استان سالمند کشور عنوان کرده و می افزاید: در استان ما تاکنون تک فرزندی معضل بود از این به بعد بی فرزندی نیز به آن اضافه شده است.

رهبر خاطرنشان می کند: ما جمعیت را عامل اقتدار می دانیم و اگر برای آن چاره اندیشی نکنیم مشکل آفرین خواهد شد. مدیر سلامت جمعیت و خانواده دانشگاه علوم پزشکی تبریز با بیان اینکه در جامعه ی امروزی ازدواج کاهش یافته و سن ازدواج نیز افزایش یافته است، می گوید: والدین فرزندآوری را به تأخیر انداخته یا به تک فرزندی قناعت می کنند.

وی یادآور می شود: برخی از زوجین در اوایل ازدواج شرط می بندند که هیچ فرزندی به دنیا نیاورند که همه ی این مسائل فرهنگی بوده و علل آن باید از طریق رسانه ها تحلیل شود.

وی به یکی از علل سالمندی جمعیت استان اشاره کرده و می افزاید: افرادی که در سن ازدواج و فرزندآوری هستند مهاجرت کرده و به همین دلیل جمعیت استان رو به پیری می رود.

رهبر ادامه می دهد: برای تولید ناخالص ملی و تولید ثروت به قشر جوان و میانسال نیاز داریم.

۱۳ درصد کل جمعیت استان بالای ۶۰ سال سن دارند

مدیرکل بهزیستی آذربایجان شرقی نیز در گفت و گو با ایسنا، می افزاید: از کل جمعیت استان ۵۳۴ هزار نفر بالای ۶۰ است که ۱۳ درصد کل جمعیت استان را تشکیل می دهد.

فرگل صحاف ادامه می دهد: همه ساله ۷.۱ درصد به جمعیت جهان افزوده می شود در حالی که این افزایش برای جمعیت بالای ۶۰ سال ۳ درصد می باشد و این تفاوت ترکیب جمعیتی جهان را به سوی سالمندی سوق می دهد.

یک روانشناس نیز در گفت و گو با ایسنا با بیان اینکه از دیدگاه روانشناسی تأخیر در به دنیا آوردن فرزند اول می تواند تأثیرات مختلفی داشته باشد، اظهار می کند: فشار روانی و اضطراب یکی از آن تأثیرات است، زوجینی که به دلایل مختلف فرزندآوری را به تأخیر می اندازند، ممکن است با فشارهای اجتماعی و خانوادگی مواجه شوند که می تواند منجر به اضطراب و استرس شود. ابوالفضل محمدیان ادامه می دهد: تغییر در دینامیک رابطه یکی از آسیب های تأخیر در فرزندآوری است که شاید به زوجین فرصت بیشتری برای تقویت رابطه و شناخت بهتر از یکدیگر دهد، اما می تواند باعث ایجاد انتظارات و فشارهای جدیدی نیز در رابطه شود.

وی تأثیر بر سلامت روانی و جسمی را از دیگر آسیب ها برشمرده و می افزاید: با افزایش سن، ممکن است چالش های بیشتری در زمینه سلامت جسمی و روانی برای والدین به وجود آید که می تواند بر تجربه فرزندآوری نیز تأثیر بگذارد.

سن والدین بر نحوه تربیت و تعامل با فرزند تأثیر می گذارد

وی بیان می کند: تأثیر بر فرزند نیز یکی دیگر از موارد منفی تأخیر در بارداری است، از دیدگاه روانکاو، سن والدین می تواند بر نحوه تربیت و تعامل با فرزند تأثیر بگذارد.

محمدیان خاطر نشان می کند: والدین مسن تر ممکن است تجربه و ثبات بیشتری داشته باشند، اما ممکن است انرژی کمتری برای فعالیت های روزمره با کودک داشته باشند.

این روانشناس تأثیرات اجتماعی و اقتصادی را از دیگر آسیب ها عنوان کرده و می افزاید: تأخیر در فرزندآوری می تواند به والدین فرصت بیشتری را برای پیشرفت شغلی و اقتصادی بدهد، اما ممکن است باعث شود که در سنین بالاتر با چالش های مالی و اجتماعی جدیدی مواجه شوند.

وی می گوید: این موارد تنها بخشی از تأثیرات ممکن است و هر زوج تجربه های متفاوتی در این زمینه دارند.

وی در ادامه با بیان اینکه فاصله سنی مناسب بین فرزندان می تواند تأثیرات مختلفی بر خانواده و فرزندان داشته باشد، می افزاید: فاصله سنی کمتر بین فرزندان ممکن است باعث شود که والدین نتوانند به هر کودک به اندازه کافی توجه و منابع اختصاص دهند. فاصله سنی نیز بیشتر می تواند به والدین فرصت دهد تا به هر کودک به طور جداگانه توجه کنند.

فاصله سنی کمتر بین فرزندان منجر به حسادت می شود

محمدیان ادامه می دهد: فاصله سنی کمتر ممکن است منجر به رقابت و حسادت بین فرزندان شود، زیرا آنها ممکن است برای جلب توجه والدین با یکدیگر رقابت کنند اما فاصله سنی بیشتر می تواند به کاهش این رقابت کمک کند.

این روانشناس با بیان اینکه فاصله سنی کمتر می تواند به ایجاد روابط نزدیک تر و حمایتی بین فرزندان کمک کند، خاطر نشان می کند: ممکن است تجربیات و علایق مشترکی داشته باشند اما در فاصله سنی بیشتر فرزندان در مراحل مختلف زندگی بوده و کمتر با یکدیگر تعامل خواهند داشت.

محمدیان می گوید: فاصله سنی کمتر برای والدین چالش برانگیز است، چراکه به مدیریت همزمان نیازهای چند کودک نیاز دارند. فاصله سنی بیشتر می تواند به والدین فرصت دهد تا با هر کودک به طور جداگانه کار کنند و از تجربیات قبلی خود بهره ببرند.

وی با اشاره به اینکه فاصله سنی مناسب می تواند به فرزندان کمک کند تا از یکدیگر یاد بگیرند و در محیطی حمایتی رشد کنند، می افزاید: فاصله سنی بسیار کم یا بسیار زیاد ممکن است بر تعاملات اجتماعی و توسعه مهارت های اجتماعی فرزندان تأثیر بگذارد.

وی خاطر نشان می کند: فاصله سنی مناسب بین فرزندان به عوامل مختلفی از جمله شرایط خانوادگی، اقتصادی و ترجیحات

شخصی والدین بستگی دارد.

وی در پاسخ به اینکه چرا برخی از والدین فرزندآوری را به تاخیر انداخته و یا تک فرزندی را ترجیح می دهند، می گوید: یکی از دلایل اصلی می تواند مسائل مالی و اقتصادی باشد. هزینه های بالای تربیت و آموزش فرزندان ممکن است والدین را از داشتن فرزندان بیشتر منصرف کند.

تمرکز بر کارهای شخصی و موفقیت به جای فرزندآوری

محمدیان ادامه می دهد: برخی والدین ترجیح می دهند بر روی شغل و زندگی شخصی خود تمرکز کنند و فرزندآوری را مانعی برای دستیابی به اهداف شخصی و حرفه ای خود می دانند.

وی با بیان اینکه برخی از والدین به دلیل نگرانی های محیطی و اجتماعی، مانند تغییرات اقلیمی یا وضعیت سیاسی و اجتماعی، تصمیم می گیرند که فرزند نداشته یا به تک فرزندی اکتفا می کنند، یادآور می شود: تجربیات منفی در دوران کودکی یا در خانواده بر تصمیم والدین برای فرزندآوری تاثیر می گذارد و والدین نگران تکرار الگوهای منفی در تربیت فرزندان خود باشند.

این روانشناس بیان می کند: برخی والدین ترجیح می دهند که به جای داشتن چندین فرزند، تمام توجه و منابع خود را به یک فرزند اختصاص دهند تا بتوانند بهترین شرایط را برای رشد و توسعه او فراهم کنند.